

KJAK

Tokan blendar Heina í Skorini

Brandur Sandoy

Tingmaður fyri Fólkaflokkin

Um dagarnar hevði Heini í Skorini grein í miðlunum, har hann mælir frá at gera Sandoyartunnilin, tí hann er ov tyngjandi fyri samfelagið at fara í holt við beint nú.

Greinin er helst meint sum ein eye-opener til politisku skipanina.

Hóast eg havi allarstørstu virðing fyri Heina í Skorini, og evnum hansara at viðgerða samfelagsviðurskipti, havi eg tó varhugan av at Heini roynir meir at provokera enn at viðgerða. Tað er eisini áhugaverdur lestnaður, og egnar seg sjálvandi væl sum undirhald.

Niðurlaga vit samferðslu landanna millum?

Ein av pástandunum er, at vit sum samfelag niðurlaga samferðslu landanna millum.

Eg má spyrja Heina, hvar hann hevur verið seinastu árin?

Mær vitandi hava vit farnu árin longt flogvøllin í Vágunum við 550 metrum, byggja í lýtuni nýggjan terminal, og brúka knappar 400 mió kr til endamálini. Afturat hesum hava vit læska ferðaaavgjaldið.

Hetta eru tiltøk sum samfelagsliga peika rætta vegin, eitt nú verður tað lokkandi hjá øðrum flogfeløgum at flúgva uppá Føroyar, og prísurin skuldi eisini í longdini farið rætta vegin.

Verða vit fleiri í tali, um vit ikki gera Sandoyartunnilin?

Greinin hjá Heina hevði greiða boðskapin, at vit ikki skulu gera Sandoyartunnilin, men í staðin nýta peningin at fáa fleiri fólk til landið. Men fáa vit fólkaøkstur um vit ikki bora tunlar?

Í 1999 varð byrjað uppá arbeiðið við Vágatunlinum, og varð fólkatalið í Føroyum tá umleið 44.800. Í 2006 varð arbeiðið við Norðoyatunlinum liðugt, og varð fólkatalið í Føroyum tá umleið 48.100. Tað vil siga, at hetta tíðarskeiðið meðan tvinni stórarbeiðir við tunlum varð í Føroyum, hækkaði fólkatalið við umleið 3.300 fólkum.

Eftir hetta proklameraði javnaðarhøvdingurin Jóanes Eidesgaard tunnils-timeout, nú skuldi verða slutt við tunnilsbygging, nú skuldu vit til at raðfesta bleyt virði og útbúgvingar í staðin. Well, tað hava vit nú gjørt í 7 ár, og í 2013 er fólkatalið tað sama sum í 2006. Tølini tala.

Við hesum er ikki sagt, at tað er tunnilsgerðin sum skapar fólkaøkstur, men tann optimisman ið breiðir seg millum fólk grundað á tunnilsgerð, og teir logistisku møguleikar ið uppstanda vegna betrað infrakerv, skulu avgjørt ikki undirmetast tá

tað kemur til fólkaøkstur.

Eysturoyartunnilin gulleggið?

Eg eri samdur við teimum sum siga, at ein beinleiðis farleið inn á Skálafjørðin hevur stórt samfelagsgagn við sær. Tí fari eg at gera tað eg eri mentur fyri at fremja hesa farleið.

Eg eri tó sera ivasamur, um skilagott er at gera tunnilin í almennum høpi. Gott nokk fær samfelagið ikki tað fullu nyttuna úr tunlinum fyrstu árin um tunnilin verður privatur, men uppá longri sikt kann henda loysnin gerast ein rættur samfelagsfongur.

Um tunnilin verður gjørdur í einum almennum partafelagi, kemur landið at hefta fyri tunlinum so ella so, og tað kann ganga útyvir vælferðina í landinum í nógv ár.

Um so verður, at privatur Eysturoyartunnil verður ein so góð forrætning sum nøkur vilja verða við, fellur tunnilin

aftur til landið um nøkur ár, ókeypis.

Tá hava vit eitt gott grundarlag fyri einum sterkum almennum partafelagi, har allir undirsjóvartunlarnir eru aktiv, ið kunnu nýtast at fáa lagaliga figging til Suðuroyartunnilin við.

Mugu hugsa langsiktað

Heini staðfestir, at vit brúka 300 mió kr uppá samferðslu í dag, bæði til rakstur og iløgur. Eg fegnist um at tað kemur fram í ljósið, tí av eini samlaðari figgjarlóg á knappar 5.600 mió kr, fyllir samferðsla einans 300 mió kr. Hetta talið er alt ov lágt sæð yvir tíð, og ber boð um at vit í ólukkumát hava niðurraðfest samferðslu seinastu árin. Hetta tal eina rættvísgerð, at landið eigur at fara í holt við Sandoyartunnilin alt fyri eitt.

Íløgan í ein komandi Sandoyartunnil, er ikki bara ein iløga til 1300 fólk í Sandoyinni. Hesin tunnil er byrjan-

ikki útbyggja innfrakervið suðureftir landi, koma vit sum land í ta støðu um 40 ár, at hóast vit hava brúkt allan henda pening til rakstur og iløgur, hava vit ongan produktivitetsvøkstur, onga menning av lokaløkjunum suðuri á landi, og ongan búskaparvøkstur fingið burturúr teimum 4.400 mió kr, í dagsins prísnum, ið vit hava brúkt uppá økini.

Tað má ikki henda!!

Føroyar størri enn Havnin

Vit mugu koma burtur frá hugsunarhátti, ið negativt samantvinnar vælferð og útbýgging av infrakervi í landi okkara. Hesi áhugamál eiga bæði tvey rúmd í samfelag okkara, men alt ov ofta verða tey sett upp ímóti hvørjum øðrum, við at tað eina beinir fyri hinum.

Soleiðis kann man ikki føra eitt land longri fram á leið.

Hesi áhugamál skulu ganga hond í hond, bæði mugu verða á breddanum í senn, annars hála tey hvørt annað niður, ístaðin fyri at stuðla uppundir hvørt annað.

Greinin hjá Heina ber brá av nógvu tokuni í Havn í summar, og av tí sama gerst sjónarringurin í so snævur.

Eitt er at Heini ikki sær út um Glyvursnes til dagligt. Tá hann so heldur ikki fær eyguni upp fyri toku, gerst verðin so lítil, at lætt er at villast til bara at hugsa um egin lokal áhugamál. Helst er tað tí hann ákærir sandoyartingmenn fyri tað sama.

Hanus Samró dregur blankt

Góði Hanus! Hatta var ein stór kanón - men har er einki krút

Sjúrður Skaale

Góði Hanus!

Mann má siga, at tú dregur blankt í politisku debattini fríggjadagin. "Sjúrður Skaale ein trojanskur hestur" proklamerar tú. Einki minni. Í yvirskriftini.

Ein trojanskur hestur er

ein, sum lumpar síni egnu og umboðar fíggindan. Tú sigur altso, at eg í veruleikanum arbeiði fyri ES í sildastríðnum.

Tað er ikki hissini ákæra. Men tá tú skalt royna at seta skorðar undir tín ógvusliga pástand - so hevur tú ong- ar. Alt hongur í leysum lofti.

Tú sigur, at eg "sái iva og mistreysti". Orsøkin er, at eg havi sett nakrar viðkomandi og sakligar spurningar við landsstýrisins handfaring av stríðnum við ES. Tað haldi eg vera neyðugt, skulu vit ikki gera - ella endurtaka - mistøk. Ikki at seta spurningar við tað, vit gera, styrkir ikki okk-

ara støðu.

Tú sigur, at eg haldi tað vera "týðningarmiklari at vinna almenna rúmið enn at stríðast við samráðingarborðið". Eg haldi almennu umrøðuna hava týðning, tí hon ávirkar tey, sum taka avgerðirnar. Men at hon hevur størri týðning enn at "stríðast við samráðingarborðið" havi eg aldrin sagt.

Tú sigur, at vit mugu ikki blanda stýringina av okkara egnu fiskivinnu upp í stríðið við ES. Eg haldi spurningin um, hvussu vit umsita tey eyka tonsini vit skriva okkum, verða alneyðugan at umrøða innanhýsis í Fø-

oyum. Men eg havi aldrin blandað hetta upp í sjálvt stríðið við ES.

Tú hartar meg fyri at hava nevnt, at prísurin á pelagiskum fiski er sera lágur í lýtuni og sigur, at vit skulu bíða við at kjakast um hvørt "vit skulu hava tilfeingisgjald, uppboðssølu ella einki" til í heyst ella komandi ár. Men í næsta setningi vilt tú kortini hava meg at greiða frá "Hvussu lági prísurin samsvarar við uppboðssøluna".

Eg vildi fegin svarað - men eg skilji ikki spurningin. "Samsvarar við uppboðssøluna?" Hvat meinar tú?

--

Hetta var so tað, sum skuldi gera meg til ein "trojanskan hest"... Heldur tú sjálvur, at tað hongur saman?

Eg havi alt ov ofta, tá eg havi skrivað eina grein í sinnismuni, verið ov skjótur at trýsta á "send". Seinni havi eg ásannað, at míni álop hava verið ov ógvuslig - og angrað tað, eg segði.

Eg vóni tú eisini ásannar, at tú ikki hevur nóg mikið av krúti til at skjóta við so stórari kanón. At tú nýtir eina yvirskrift, sum einki grundarlag er fyri.

Eg havi gjørt alt, sum

eg uppá nakran máta havi kunnað, til tess at verja støðu Føroya og umboða Føroyar á virðiligan hátt í hesum málinum. Ofta í tøttum samskipti við landsstýrið og tess umsiting.

At taka ávís viðurskipti upp alment - viðurskipti sum gera, at vit eru fyri atfinningum uttanlands - er ein partur av hesum sama: At styrkja okkara støðu.

Teir leiðarar, sum bara hava ryggklapparar rundan um seg, ganga seg altíð í óføri.